

prikazi–recenzije

Reviews – Critiques

Svečana proslava 100. obljetnice časopisa Život — Obnovljeni Život. Preporodna dvorana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 3. prosinca 2019.

Časopis *Život* pokrenuli su hrvatski isusovci 1919. godine, a nakon stotinu godina taj časopis i dalje duhovno i intelektualno nadahnjuje i naše generacije pod imenom *Obnovljeni Život*. Časopis je prošao raznolik put razvoja, ukidanja, ponovnoga pokretanja i prilagodavanja različitim okolnostima. Danas je to također priznati znanstveni časopis s međunarodnom suradnjom i zahtjevnim uredničkim standardima te ide u korak sa sličnim uglednim međunarodnim periodičkim publikacijama.

Hrvatska pokrajina Družbe Isusove 2019. godine obilježila je nekoliko svečanih prigoda. Uz 350. obljetnicu začetka sveučilišne nastave u Zagrebu, potrebno je tu pribrojiti i pohod patra Generala u ožujku. Hrvatski su isusovci na osobito dostojanstven način proslavili 100. obljetnicu svojega časopisa *Obnovljeni Život* svečanom akademijom u Preporodnoj dvorani Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 3. prosinca 2019. godine.

Svečana proslava 100. obljetnice časopisa Život — Obnovljeni Život (1919.–2019.) održana je u organizaciji Filozofsko–teološkoga instituta Družbe Isusove i Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Program skupa

vodio je p. Marijan Steiner, a prisutni su mogli od najzaslužnijih živućih suradnika časopisa “iz prve ruke” saznati sve o povijesti i okolnostima u kojima je časopis izlazio, ali i kakvi su planovi za budućnost.

Uzvanicima su se u pozdravnim govorima obratili podpredsjednik Akademije akademik Frano Parać, glavni urednik časopisa *Obnovljeni Život* p. Tadija Milikić, predstojnik Filozofsko–teološkoga instituta p. Pero Vidović i dekan Fakulteta filozofije i religijskih znanosti p. Ivan Koprek. Nakon toga četiri su izlagača u svojim referatima dali povijesne i analitičke uvide u stoljetnu prisutnost časopisa *Obnovljeni Život*.

Prvi izlagač p. Tadija Milikić bio je urednik časopisa od 2008. do 2012. te je od 2018. godine aktualni urednik. Njegovo predavanje *Programatski ciljevi i intelektualni kontekst časopisa Život (1919.–1944.) — Obnovljeni Život (1971.–2019.)* bilo je usmjereno na dva programatska teksta koja su uredništva časopisa objavila 1919., odnosno 1971. godine. Osvrnuo se je također na promjene uređivačke politike u 90–tim godinama 20. stoljeća, ali i na primarno teološki kontinuitet.

Potom je govorila povjesničarka Agneza Szabo na temu *Društvene i političke okolnosti u doba izlaženja časopisa Život (1919.—1944.) — Obnovljeni Život (1971.–2019.)* te je opisala povijesna događanja koja su utjecala na (ne)izlaženje časopisa.

P. Ivan Šestak bio je urednik časopisa *Obnovljeni Život* deset godina od 1998. do 2007., a u svojem referatu *Filozofski obzor tema u časopisu Život (1919.–1944.) — Obnovljeni Život (1971.–2019.)* dao je analizu filozofskih radova i autora objavljenih u stogodišnjem razdoblju. Pokazao je veliku i raznoliku zastupljenost tekstova iz svih filozofskih disciplina i povijesti filozofije, koje su obrađivane po načelu

philosophiae perennis. Istaknuo je da je kvaliteti filozofskih priloga u časopisu pridonio Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu (prije Filozofski fakultet Družbe Isusove) sa svojim Centrom za bioetiku, Centrom za poslovnu etiku i Obiteljskim centrom.

P. Marijan Steiner bio je urednik od 2013. do 2015. godine, a govorio je na temu *Religijsko-teološke teme u časopisu Život (1919.–1944.)* — Obnovljeni Život (1971.–2019.). Dao je raščlambu teoloških i religioloških tema te je utvrdio da zapravo postoje tri razdoblja časopisa: 1. časopis Život od 1919. do 1944. kada su teološke teme bile usmjerene na odnos vjere i prirodnih znanosti; 2. časopis *Obnovljeni Život* od 1971. do 1990., kada su teološke teme bile usmjerene na postkoncilsku obnovu Crkve i na dijalog s marksizma; 3. časopis *Obnovljeni Život* od 1991., kada je definiran kao čisto akademska publikacija, koja je trudom urednika dostignula visoke znanstvene standarde.

Tako smo imali priliku čuti urednike koji zajedno čine uređivački niz od dva desetljeća, a potrebno im je pribrojiti kao urednika i p. Dražena Volka, koji je u dvogodišnjem uređivanju (2016.–2017.) također pridonio sadašnjemu izgledu časopisa.

Svečanost su uveličale flautistica Tihana Golubić i harfistica Mirta Lice izvedbom skladbi *Sonata za flautu i harfu Gaetana Donizettija* i *Deux preludes romantiques* Marcela L. Tourniera.

Skup je završnim riječima zaključio provincijal Hrvatske provincije Družbe Isusove p. Dalibor Renić.

Ivana Kresnik

Erna Banić-Pajnić, Mihaela Girardi-Karšulin, Snježana Paušek-Baždar i Željka Metesi Deronjić (ur.), *Hrvatska filozofija i znanost: Jučer, danas, sutra: Zbornik radova sa znanstvenih skupova projekta Hrvatska filozofija i znanost u europskom kontekstu između 12. i 20. stoljeća*. Zagreb: Institut za filozofiju, 2019, 217 str.

Početak 2019. godine objavljen je zbornik *Hrvatska filozofija i znanost: Jučer, danas, sutra*. Nastao je kao rezultat izlaganja na znanstvenim skupovima u sklopu projekta *Croatian philosophy and science in the european context between 12th and 20th century* (“Hrvatska filozofija i znanost u europskom kontekstu između 12. i 20. stoljeća”), koji je financirala Hrvatska zaklada za znanost. Izdavač je zbornika Institut za filozofiju u Zagrebu. Uredile su ga četiri istraživačice hrvatske filozofske baštine: Erna Banić-Pajnić (voditeljica projekta), Mihaela Girardi-Karšulin, Snježana Paušek-Baždar i Željka Metesi Deronjić. Sastoji se od triju cjelina. Prvu čini *Predgovor*, koji su napisale urednice, drugu čini deset članaka koji se odnose na teme projekta, a treću čini *Prilog* od šest slika sa znanstvenih skupova održanih tijekom trajanja projekta. U člancima je, kako doznajemo iz predgovora, ukazano na “razmjenu filozofskih, prirodno-filozofskih i prirodoslovnih ideja hrvatskih i europskih filozofa i učenjaka u razdoblju od osam stoljeća” (str. VII). Osim toga, iz članaka se iščitava “veličina i važnost doprinosa hrvatskih filozofa i znanstvenika različitih područja razvitku europske kulture” (str. VII).

Autorica je prvoga članka Erna Banić-Pajnić. Naslov mu je *Značajke platonizma u Hermana Dalmatina i Frane Petrića s posebnim obzirom na recepciju Timeja*. U njemu je ukazano na sličnosti i razlike u načinima kojima su hrvatski srednjovjekovni filozof Herman